

Zápis ze 45. jednání Rady vlády pro udržitelný rozvoj

Termín a místo jednání:

9. 4. 2024, od 14:00 do 17:00h

Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 1142/65, Praha 10

Přítomné členky, členové a jejich zástupci Rady vlády

Libor Ambrozek (ČSOP), Josef Čech (MZe), Lukáš Černohorský (MMR), Jiří Dlouhý (Zelený kruh/STUŽ), Ludvík Eger (MZV), Jan Ernest (ČSÚ), Miroslav Fuchs (MPSV), Petr Holub (MŽP), Tomáš Hurt (ČRDM), Peter Kalaš (CBCSD), Jiří Koželouh (Hnutí Duha, Zelený kruh), Jana Krutáková (PSP ČR), Pavlína Kulhánková (MPO), Soňa Mačejová (ÚV), Kristián Malina (MV), Martin Martínek (MK), Daniela Matějková (MZ), Bedřich Moldan (ad personam), Anna Novotná Perlinová (Svaz průmyslu a dopravy ČR), Adéla Petrová (NSZM), David Prušvic (MF ČR), Pavel Přibyl (FoRS), Jiří Skládanka (Rada vysokých škol), Vítězslav Slíva (MŠMT), Renée Smyčková (Hospodářská komora ČR), Luděk Sosna (MD), Kateřina Suchá (MS), Pavel Vlček (ČMKOS/PR Klub), Pavlína Žáková (ÚV)

Omluvení členové

Václav Žídek (Asociace krajů), Petr Drahovzal (Svaz měst a obcí), Hana Stelzerová (Česká ženská lobby), Lidmila Němcová (Rada seniorů ČR), Vladimír Špidla (ad personam)

Hosté

Dana Beková (MMR), Martin Hronza (MPO), Ivana Kašparová (MMR), Zuzana Khedriche Trhlínová (MMR), Jana Klánová (RECETOX, Masarykova Univerzita), Václav Klusák (ÚV), Pavlína Mildnerová (ČSÚ), Ladislav Miko (MŽP), Miroslav Novák (MŽP), Lukáš Pokorný (RECETOX, Masarykova univerzita), Ondřej Strava (MPSV), Kateřina Šebková (RECETOX, Masarykova univerzita), Pavel Vančura (ČSÚ), Zukalová Jitka (MPSV)

Informace o usnášeníschopnosti

- Aktuálně Rada čítá 43 členek a členů,
- Podle jednacího řádu Rady vlády (článek 3, bod 2), je Rada způsobilá jednat a přijímat závěry, pokud je přítomna nadpoloviční většina členů, tedy alespoň 23 členek a členů Rady.
- Jednání RVUR se účastnilo 29 členek a členů a 14 hostů; Rada byla tedy usnášeníschopná.

RVUR sekretariát

Pavla Cvachovcová (MŽP), Anna Pasková (MŽP), Filip Peloušek (MŽP), Martin Polášek (MŽP), Nela Řiháčková (MŽP), Lucie Sršňová (MŽP), Lucie Svobodová (MŽP)

Program jednání

- 1) Zahájení jednání, úvodní slovo předsedy RVUR, jmenování tajemnice RVUR
- 2) Plán činnosti RVUR pro rok 2024-2025, návrh změn statutu RVUR a informace o probíhajících jednáních k výborům a pracovním skupinám RVUR
- 3) Informace o stavu aktualizace Strategického rámce Česká republika 2030
- 4) Představení záměrů projektu Koherence politik pro udržitelný rozvoj (aktivita v rámci NPO). Schválení aktualizace strategického rámce ČR2030
- 5) Pravidelná zahraniční agenda (3. Národní dobrovolný přezkum, HLPF UN)
- 6) Informace o Cenách SDGs 2024 a zvláštním ocenění Kateřiny Fialkové
- 7) Výsledky konference V4+ o životním prostředí a zdraví ve střední a východní Evropě
- 8) Schválení Výroční zprávy RVUR 2023
- 9) Různé

K bodu programu č. 1: Zahájení, úvodní řeč předsedajícího Rady, schválení programu jednání

Petr Holub, vrchní ředitel sekce ochrany klimatu (MŽP) omluvil předsedu Rady a ministra životního prostředí Petra Hladíka a v jeho zastoupení zahájil 45. jednání RVUR. Přivítal ředitelku odboru politiky životního prostředí a udržitelného rozvoje Annu Paskovou.

V úvodním slovu přivítal přítomné. Vyjádřil podiv nad skutečností, že projednávání aktualizace ČR 2030 bylo na vládě přerušeno, vezmeme-li v úvahu, že vypořádání připomínek probíhala na vysoké úrovni a materiál byl předkládán bez rozporu. Vybídl zástupce ministerstev, aby věc sledovali a zároveň, aby během tohoto jednání RVUR vyjádřili svůj postoj.

Navrhl úpravu bodů programu zasedání tak, aby nově druhým bodem programu byla situace s aktualizovaným plánem ČR2030 (původní bod 4) včetně postupu při předkládání vládě k jednání a součinnosti s týmem z oddělení udržitelného rozvoje (včetně aktualizace výborů a pracovních skupin RVUR tak, aby byly v souladu s cíli projektu *Koherence politiky pro udržitelný rozvoj*). Členové RVUR schválili úpravu programu jednomyslně. Následně přečetl další body programu, které zůstaly beze změny.

Představil novou vedoucí oddělení udržitelného rozvoje Lucii Sršňovou, která se z titulu své funkce stala novou tajemnicí RVUR.

Přivítal nové členy RVUR, a to pana vrchního ředitele sekce bezpečnostní a multilaterální Davida Koneckého, MZV (v zastoupení Ludvíkem Egerem, MZV), pana profesora Jiřího Skládanku (Rada VŠ) a paní náměstkyni ministra pro evropské záležitosti Pavlínu Žákovou (ÚV).

K bodu programu č. 2: Plán činnosti RVUR pro rok 2024, návrh změn statutu RVUR a informace o probíhajících jednáních k výborům a pracovním skupinám RVUR

Anna Pasková (MŽP) představila hlavní úkoly a milníky pro období 2024-2027. Zmínila projekt *Koherence politiky pro udržitelný rozvoj* z Národního plánu obnovy, v rámci kterého dojde v letech 2024-2025 k revizi strategií ve vztahu k ČR 2030 a vyčíslování nákladů jejich dosažení. Poukázala na zahájení příprav na 3. národní dobrovolný přezkum o plnění Cílů udržitelného rozvoje – Agendy 2030 (VNR), kde budou představeny příklady dobré praxe a obecně aktivity v oblasti udržitelného rozvoje. Připomněla, že další hodnotící zpráva ČR 2030, tedy Zpráva o kvalitě života a její udržitelnosti, je plánována na rok 2027.

Představila v základních rysech záměr aktivizace činnosti RVUR. Navrhla setkávání RVUR 3x ročně (březen, červen, říjen) a zvýšení role pléna RVUR formou zasílání výstupů na další orgány a resorty. Připomněla důležitost užšího propojení členů RVUR s tzv. focal points/kontaktními osobami pro agendu udržitelného rozvoje na jednotlivých ministerstvech. Navrhla, aby pravidelná agenda jednání RVUR zahrnovala postup prací při plnění milníku T215 Národního plánu obnovy, hodnocení postupů relevantních pro ČR2030, diskuzi k postupu práce na opatřeních implementačního plánu ČR2030, mezinárodní agendu a podněty z práce výborů a pracovních skupin. Poukázala na to, že některé navrhované změny vyžadují změny statutu RVUR.

Lucie Sršňová (MŽP) objasnila, že změny Statutu se dají rozdělit do dvou skupin: 1) týkající se aktivizace a plánu činností, např. nová pravidla pro zastoupení v RVUR a četnost setkávání 2) týkající se zjednodušení fungování RVUR (např. zrušení Řídícího výboru RVUR) či zjednodušení Statutu jako dokumentu.

Martin Polášek (MŽP) představil plánované změny statutu RVUR podrobněji. Objasnil, že v rámci změn dojde ke zrušení Řídícího výboru a že se vedla a stále vede diskuse o existenci a zaměření ostatních výborů. Řekl, že v případě propojení činnosti výborů a pracovních skupin s RVUR se očekává nejen pravidelné informování RVUR o činnosti výborů a skupin, ale také, že RVUR bude výborům a skupinám zadávat podněty k rozpracování určité agendy. Práce výborů a pracovních skupin bude vždy po určitém období zhodnocena, přičemž postup v naplňování jejich plánů činnosti pro rok 2024 bude zhodnocena na jaře 2025.

Lucie Sršňová (MŽP) představila Výbor pro indikátory, který je pro svou zásadní roli považován za stálý výbor RVUR. Jeho hlavními úlohami jsou správa indikátorových sad pro ČR 2030 a Agendu 2030, komunikace s gestory dat či odborné konzultace pro vizualizaci a interpretaci dat. Výbor bude spolupracovat s MŽP na novém projektu Národního plánu obnovy. Očekává se setkávání 2-3x ročně.

Jan Ernest (ČSÚ) doplnil, že výbor také funguje jako platforma pro změny indikátorů.

Pavína Žáková (ÚV), Výbor pro Socioekonomický rozvoj, představila čtyři hlavní agendy výboru:

1. Socioekonomická složka ČR2030 (2. implementační plán ČR2030, projekt Koherence politik pro udržitelný rozvoj, vybrané strategické dokumenty),
2. Analytický okruh (PSSAÚ, VAÚ),
3. EU Foresight (strategická agenda na EU úrovni),
4. Ad hoc agenda (Evropský semestr, OECD agenda).

S fungováním výboru volně spojeno i fungování pracovní skupiny pro spolupráci analytických útvarů.

Petr Kalaš (BCSD), Výbor pro udržitelnou energetiku a dopravu (VUED), představil činnost výboru, zdůraznil, že výbor se vyznačuje odbornou nezávislostí, širokým rozkročením témat, pravidelnou kontinuitou (4-5 setkání ročně, přičemž na konci dubna proběhne 65. setkání) a velkým zájmem z řad členů výboru (průměr 20 účastníků). Dále dodal, že VUED bude pracovat se 3 směry hlavního zaměření (udržitelná energetika, udržitelná doprava, sociální aspekty). Závěrem poděkoval kolegům na ÚV a MŽP za logistickou podporu setkání.

Ladislav Miko (MŽP), Výbor pro krajinu, vodu a biodiverzitu, uvedl, že ve fungování výboru je plánováno mnoho změn a nově očekává pořádání 2-3 setkání ročně. Navrhl restrukturalizaci práce výboru tak, aby byl expertně zaměřený s fokusem na hodnocení nástrojů a stavu naplňování strategických cílů. K tomuto tématu zmínil častou absenci potřebných finančních a legislativních nástrojů pro plnění strategických cílů. Připomněl také závazky na evropské (mezinárodní) úrovni (včetně vyplývajících z nového EP), které by měly být reflektovány do strategických cílů, k čemuž je potřebná spolupráce napříč resortem. Zdůraznil nutnost komunikace činnosti a výstupů výborů směrem k RVUR a vládě samotné skrze usnesení RVUR. Navrhl brzkou aktualizaci zastoupení výboru tak, aby jednání nového výboru mohlo proběhnout před prázdninami.

Vítězslav Slíva (MŠMT), Výbor pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji, uvedl, že výbor se plánuje scházet 4-5x ročně. Představil hlavní témata výboru, mezi která patří revize Rámcových vzdělávacích programů, Reporting UNECE Strategy for ESD, globální a rozvojové vzdělávání, spolupráce s Panelem mládeže, diseminace metodik a spolupráce s neziskovým sektorem. Informoval, že schůzky výborů se budou konat 4-5x ročně.

Dan Hájek (MŽP), Pracovní skupina pro MA21, seznámil přítomné se současným pojetím pracovní skupiny. Připomněl, že u této pracovní skupiny je po jednom roce činnosti plánováno ukončení jejího působení pod RVUR a diskuze o jejím přesunutí na jinou příhodnou platformu. Informoval o náplni práce na následující rok, která zahrnuje revizi agendy PS a řešení návaznosti MA21 na IP ČR2030/SDG. Shrnul, že cílem by mělo být snížení administrativní zátěže na stranách MŽP i realizátorů.

Anna Pasková (MŽP) shrnula hlavní zaměření výborů na expertní (např. dekarbonizace, biodiverzita) a průřezové (např. vzdělávání). Doporučila neobnovovat výbor pro problematiku obcí a regionů a dvě pracovní skupiny, které byly dříve jeho součástí navrhl zakomponovat do struktury poradních orgánů MMR, přičemž mezi těmito orgány a RVUR by existovala spolupráce.

Lukáš Černoorský (MMR) souhlasil, že poradní orgány MMR a RVUR by měly spolupracovat, nikoliv jít proti sobě.

Petr Holub (MŽP) dodal, že výbory doplňují běžnou agendu ministerstev a vlády, dodávají přesah a zajišťují koherenci. Navrhoval, aby výbory v různých resortech spolu komunikovaly na kvartální bázi.

Jiří Koželouh (Hnutí Duha, Zelený kruh) poděkoval za návrhy a označil za dobrý směr uvažování vedoucí k nalezení prostoru pro spolupráci. Navrhl, že stanoviska RVUR by mohla být připravována i na základě podnětů výborů, případně by mohly být podněty ze strany výborů směřovány ke členům Rady.

Anna Pasková (MŽP) potvrdila, že podněty výborů jsou možné, ba očekává se právě větší aktivita výborů. Podněty z výborů, budou-li mít charakter návrhů usnesení, by měly být zaslány v předstihu sekretariátu RVUR.

Petr Holub (MŽP) dodal, že výbory by měly dávat v první řadě systémové a koncepční návrhy/stanoviska pro RVUR.

Martin Polášek (MŽP) k tématu uvedl, že podněty ve smyslu návrhů usnesení mohou předkládat nejen výbory, ale také samotní členové RVUR, ale vždy s předstihem, aby se návrh příp. mohl projednat také na relevantním výboru či v rámci sítě focal points a aby věc mohlo posoudit MŽP, které je za činnost celé RVUR odpovědné vládě. Bylo rovněž připomenuto, že členové RVUR mohou navrhopvat body programu pro jednání RVUR.

Petr Holub (MŽP) vyzval ke komentářům a návrhům změny statutu RVUR.

Miroslav Fuchs (MPSV) položil dotaz, kde je možné dohledat změny v členství jednotlivých výborů.

Anna Pasková (MŽP) informovala, že členové jsou uvedeni online a renominace jsou členům zasílány.

Lucie Sršňová (MŽP) připomněla, že seznam členů výborů a pracovních skupin lze najít také v závěrečné zprávě za rok 2023, která bude dnes schválena.

Miroslav Fuchs (MPSV) položil otázku k návrhům úprav Statutu RVUR, konkrétně k pasážím o zastoupení v čl. 3 bod 4.

Martin Polášek (MŽP) odpověděl, že úpravy Statutu odrážejí skutečnost, že v RVUR by měl být zastoupen každý ministr, nikoli ministerstvo, protože někteří ministři, jakkoli mají určitou portfej, nejsou institucionálně zakotveni ve vlastním ministerstvu ale na Úřadu vlády. Současně ale někteří ministři mohou být zároveň místopředsedy vlády pro určitou agendu a v takovém případě jsou v RVUR zastoupení jen jednou a jejich zástupce obhospodařuje obě agendy.

Petr Holub (MŽP) dále reagoval na komentář, který byl ke změnám statutu RVUR zaslán předem a týkal se odstranění bodu 4 v čl. 5. Vysvětlil, že ve Statutu se užívá generického maskulina. Odstraněním bodu, který to říkal však nedochází k věcné změně, protože informace o tom zůstává v prakticky stejném znění i nadále součástí technické poznámky pod čarou v bodu v čl. 3.

Pavlna Žáková (ÚV) položila dotaz ohledně prostorů k uskutečnění dalších setkání s ohledem na vyškrtnutí čl. 11 ze statutu RVUR, který tuto záležitost upravoval.

Anna Pasková (MŽP) potvrdila, že MŽP může vyhovět v případě potřeby Úřadu vlády na zajištění dostupnosti prostor.

Martin Polášek (MŽP) doplnil, že tento článek statutu byl vyškrtnut, protože je pouze technicistní a není třeba jej tak ve statutu držet, věci lze řešit bez potíží na pracovní úrovni.

Petr Holub (MŽP) přečetl návrh usnesení návrhu plánu činnosti RVUR a návrhu změny statutu pro RVUR (bude schváleno vládou). Přistoupil k hlasování členů RVUR k usnesení č. 1:

Rada vlády

*schvaluje plán činnosti RVUR pro roky 2024-2025,
bere na vědomí návrh změny statutu RVUR
a schvaluje plán činnosti:*

- *Výboru pro socioekonomický rozvoj*
- *Pracovní skupiny pro spolupráci analytických útvarů*
- *Výboru pro udržitelnou energetiku a dopravu*
- *Výboru pro krajinu, vodu a biodiverzitu*
- *Výboru pro indikátory*
- *Výboru pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji*
- *Pracovní skupiny pro MA21.*

Výsledky hlasování: pro 28, proti 0, 0 se zdrželo.

K bodu programu č. 3: Informace o stavu aktualizace Strategického rámce Česká republika 2030

Anna Pasková (MŽP) oznámila, že aktualizace byla na vládu předložena již 7. února letošního roku, současně se Zprávou o kvalitě života a její udržitelnosti. Byla však schválena pouze [Zpráva o kvalitě života a její udržitelnosti](#), projednávání aktualizace ČR 2030 bylo přerušeno. Veškeré připomínky v rámci MPŘ vč. připomínek MF byly vypořádány, dokument šel na vládu bez rozporu, i tak však nedošlo ke schválení. MF zaslalo po jednání vlády své další připomínky k vizím, strategickým a specifickým cílům. Dodatečné připomínky zasahují do gesce většiny ministerstev a zásadním způsobem mění znění, na kterém se podařilo v řádném MPŘ nalézt shodu. V druhé polovině dubna proběhne mezi MŽP a MF jednání. MŽP neplánuje navrhované rozsáhlé škrty a reformulace provést jednak z věcných důvodů, jednak s ohledem k tomu, že nemůže přebírat odpovědnost za tak rozsáhlé změny v oblastech, za které nesou gesční odpovědnost jiná ministerstva.

Bylo připomenuto, že neschválení aktualizace znamená, že i nadále zůstává v platnosti původní verze ČR 2030 z roku 2017, verze, která tedy nereaguje na výzvy z posledních let a současnou situaci. Problém to znamená ve vztahu k úkolům v Národním plánu obnovy a tato skutečnost se může negativně promítnout také do obsahu 3. národního dobrovolného přezkumu, který má proběhnout v roce 2025.

Petr Holub (MŽP) zdůraznil bezrozporný stav aktualizace ČR 2030 při odeslání na vládu.

Debata

Ludvík Eger (MZV) uvedl, že MZV doporučuje dokument schválit, neboť materiál potvrzuje to, k čemu se členové již několikrát zavázali. Vyjádřil jednoznačnou podporu s tím, že připomínky ze strany MZV byly již vypořádány.

Pavína Žáková (ÚV) potvrdila, že za ministra pro evropské záležitosti není problém se schválením znění aktualizované ČR 2030. Položila dotaz, zda připomínky MF byly nasdíleny dotčeným resortům.

Anna Pasková (MŽP) odpověděla, že dotčené resorty byly seznámeny s konkrétním zněním připomínek od MF, které spadají do jejich gesce.

Pavína Žáková (ÚV) se dotázala, jak zásadní problém tvoří případné neschválení pro naplnění milníku NPO a zda nemůže být milník i v případě neschválení aktualizace přísně vzato naplněn.

Anna Pasková (MŽP) vysvětlila, že cílem projektu je zvýšit koherenci politik ve vztahu k zastřešujícímu rámci a potud zvýšit účinnost strategického řízení. Při práci s verzí z roku 2017 by šlo tedy v nejlépeším případě jen o formální odškrtnutí povinnosti bez jejího reálného plnění, což není žádoucí. Pokud aktualizovaný rámec nebude schválen, nelze navazující úlohy NPO vykonat tak, aby mohl mít výstup reálný užitek. Problémy z hlediska dokončení projektu a naplnění milníku přitom může přinést už sama skutečnost, že se práce zbrzdila.

Pavína Žáková (ÚV) souhlasila, že nemá smysl hledat vazby k rámci, který by nebyl aktuální.

Ondřej Strava (MPSV) uvedl, že MPSV souhlasí s materiálem tak, jak prošel připomínkovým řízením. S připomínkami MF nesouhlasí, jdou mimo věcnou gesce resortu financí. Témata, do kterých MF zasahuje, jsou dle MPSV nekonfliktní. Slíbil součinnost při vypořádání připomínek MF.

Daniela Matějková (MZ) uvedla, že MZd podporuje verzi z MPŘ, nespatřuje relevantnost připomínek MF, podivuje se zejména nad škrtem cíle ke „zvyšování veřejných výdajů na oblast zdravotnictví“ ze strany MF. Vyškrtnutí tohoto bodu by vyžadovalo širší diskuzi, ke které nedošlo. **Soňa Mačejová (ÚV)** vyjádřila za ministra pro legislativu podporu dokumentu ve verzi, která prošla MPŘ. Připomněla společný milník v rámci komponenty 4.4. Domnívá se, že je aktualizace nutná.

Pavína Kulhánková (MPO) vyjádřila za MPO nesouhlas s připomínkami MF, které spadají do gesce resortu MPO. Doplnila, že ze strany MF bylo vyškrtnuto až 7 bodů spadající do gesce MPO. MPO podporuje materiál v podobě, která je výsledkem MPŘ.

Jiří Dlouhý (STUŽ) vyjádřil údiv nad úkrokem stranou, ke kterému došlo na MF, když neprošel dokument po vypořádání všech připomínek z MPŘ.

Vítězslav Slíva (MŠMT) potvrdil, že MŠMT vnímá připomínky MF podobně jako ostatní ministerstva, vyškrtnutí pojmu inkuzivního vzdělávání či eliminace selekce žáků na talentované a netalentované v brzkém věku vnímá jako silně nekonceptní a dodal, že připomínky MF jdou proti Strategii vzdělávací politiky.

Lukáš Černohorský (MMR) zdůraznil nesouhlas MMR s připomínkami MF.

Luděk Sosna (MD) zmínil, že bude potřeba delší dialog a najít kompromis na pracovní úrovni s MF.

Anna Pasková (MŽP) vysvětlila, že kompromis již byl uskutečněn při MPŘ. Nyní se jedná o nové připomínky vycházející z jednoho konkrétního místa.

Petr Holub (MŽP) přistoupil k hlasování členů RVUR k usnesení č. 2.

Rada vlády

doporučuje vládě znovuprojednání a schválení aktualizovaného strategického rámce ČR 2030

a

bere na vědomí, že neschválení aktualizace ČR 2030 může vést k problémům se splněním milníků komponenty 4.4 Národního plánu obnovy.

Výsledky hlasování: pro 28, proti 0, 0 se zdrželo.

K bodu programu č. 4: Představení záměrů projektu Koherence politik pro udržitelný rozvoj (aktivita v rámci NPO)

Lucie Sršňová (MŽP) a Martin Polášek (MŽP) představili nový projekt *Koherence politiky pro udržitelný rozvoj*. Jedná se o projekt, který bude navazovat na minulý projekt s názvem *Mechanismy prosazování principů udržitelného rozvoje ve státní správě*. Nový projekt bude mít za cíl zlepšení strategického plánování pro naplnění cílů udržitelnosti a zefektivnění monitoringu dat udržitelného rozvoje.

Projekt bude financován z NPO. MŽP bude hlavním koordinátorem projektu a bude spolupracovat s dalšími institucemi (ČSÚ, MF, CENIA, MMR). Alokace pro tento projekt je necelých 50 mil. Kč, termín pro splnění milníku je prosinec 2025.

Prvním výstupem projektu bude zpráva hodnotící stávající strategie z hlediska souladu a přínosu pro dosažení Cílů udržitelného rozvoje, resp. cílů ČR 2030 a navrhuje případné úpravy strategií, současně bude zpráva podávat přehled nákladů dosažení klíčových strategií a návrhy cest, kterými by mohla být překonána dosavadní propast mezi strategickým plánováním a rozpočtovým procesem.

Prvními kroky v tomto směru bude posouzení obecného souladu všech národních strategií s ČR 2030, provedené s pomocí nástrojů AI a paralelní výběr menšího množství klíčových strategií, u kterých potom práce na posuzování koherence půjde do větších detailů a u kterých by mělo dojít k jejich vyčíslení. Spolupráce s ministerstvy se očekává jak ve fázi výběru strategií, tak – ještě výrazněji – ve fázi diskusí o možných úpravách strategií a vyčíslování nákladů jejich realizace. Zejména první návrhy vyčíslení budou muset vyjít od jednotlivých ministerstev.

Druhým výstupem projektu bude IT systém (Dataset management Systém). Bude poskytovat jednotné rozhraní pro sběr, ukládání a editace dat od příslušných gestorů datových sad, bude sloužit ke zpřístupnění dat pro mezinárodní organizace (custodian agencies) a usnadní průběžné aktualizace dat na webu sdg.data.cz.

Petr Holub (MŽP) zopakoval prosbu o spolupráci resortů. Následně přistoupil k hlasování o usnesení č. 3.

Rada vlády

žádá ministerstva o spolupráci s oddělením udržitelného rozvoje MŽP na projektu Koherence politiky pro udržitelný rozvoj (komponenta 4.4 Národního plánu obnovy),

zejména při sladění rezortních strategií s ČR 2030 a vyčíslování nákladů spojených s naplněním cílů těchto strategií.

Výsledky hlasování: pro 28, proti 0, 0 se zdrželo.

K bodu programu č. 5: Pravidelná zahraniční agenda (3. Národní dobrovolný přezkum, HLPF UN)

Ludvík Eger (MZV) poděkoval všem resortům za dosavadní spolupráci a aktivitu. Zmínil, že jako ČR si stojíme dobře v zahraniční agendě a v plnění SGDů jsme v 10 nejúspěšnějších zemích světa. Zmínil, že pro hodně států je téma SDGs důležité a slyší na něj a skrze toto téma je se tak možné prezentovat jako aktivní země, což dále může pomoci při vyjednávání v dalších oblastech. Dále zmínil, že na MZV vzniklo nové oddělení udržitelného rozvoje pod odborem OSN. Zaměření oddělení bude na předávání českého know-how v oblasti UR ve světě. Dále byly shrnuty dvě zásadní záležitosti členství ČR v OSN:

1. V letošním roce končí členství ČR v Hospodářské a sociální radě OSN (ECOSOC), ČR plánuje v roce 2028 kandidovat do Rady znovu.
2. Od 8. do 17. července se bude konat na půdě OSN v New Yorku politické fórum na vysoké úrovni k UR (HLPF), kterého se ČR aktivně zúčastní ve spolupráci s jednotlivými rezorty. MMR s MZV připravuje doprovodnou akci k lokalizaci SDGs a využívání SDG 16 pro dosahování ostatních cílů.

V závěru příspěvku zmíněn blížící se národní dobrovolný přezkum.

Pavla Cvachovcová (MŽP) představila perspektivu EU v rámci zahraniční agendy MŽP. Aktivní účast v rámci pracovní skupiny pro Agendu 2030 spadající pod Radu EU. Příprava společné pozice MS k HLPF. Zmíněny úspěšné akce a iniciativy jako Summit of the future. Dále je připravována zpráva o využívání doporučení pro koherenci politik.

V rámci agendy OECD spolupracuje ČR se sběrem dat pro koherenci politik a indikátor 17.14.1.

UN WATER oslovila ČR, Jordánsko a Kambodžu jako modelové země k přezkumu SDG 6 zaměřeného na pitnou vodu a kanalizaci. Proběhl seminář za účasti expertů z MZe a UN Water. Závěry případové studie k SDG 6 budou představeny za účasti generálního tajemníka OSN na letošním HLPF v New Yorku.

Byl představen Europe Sustainable Development Report 2023/2024 (ESDR), který hodnotí plnění SDGs v jednotlivých zemích. ČR je u několika SGDů na velmi dobré cestě, např. 10, 11 či 17. K významnému poklesu nedochází nikde, nicméně některé cíle stagnují (např. 4, 12, 13). Součástí reportu jsou dva další indexy (spillovery) - schopnost dalších zemí dosáhnout

SDGs (ČR si vede poměrně dobře, 5. místo), druhý index princip nenechat nikoho pozadu (Leave No One Behind) - sleduje nerovnosti ve 4 oblastech, ČR na 17. místě, tudíž je zde velký prostor ke zlepšení.

Anna Pasková (MŽP) doplnila, že se jedná o nezávislou zprávu akademiků. Obsahuje témata, která je třeba podpořit. Datově vycházíme jako ČR velmi dobře, jedná se o témata, která aktivně řešíme.

Lucie Sršňová (MŽP) doplnila, že je v plánu zařazovat programový bod k zahraniční agendě pravidelně na všech dalších RVUR. Dále zmínila nutnost začít debatu o plánu pro nadcházející český 3. národní dobrovolný přezkum (VNR). Bude se představovat příští rok v červenci v NY. VNR je výjimečné v tom, že nám dává prostor se prezentovat před globálním publikem. Před 4 lety jsme pracovali se všemi 17 SDGs. Bude skvělé, když se podaří zahrnout co nejširší počet aktérů do přípravy VNR, které poskytuje prostor vyjádřit co za ČR v této oblasti dosahujeme. Pro VNR chceme opět používat zejména data, příklady dobré praxe atd.

Petr Holub (MŽP) ocenil naše úspěchy na poli SDGs na mezinárodní scéně.

K bodu programu č. 6: Informace o Cenách SDGs 2024 a zvláštním ocenění Kateřiny Fialkové

Julie Borovcová, zástupkyně Asociace společenské odpovědnosti přiblížila ve svém příspěvku základní informace o Cenách SDGs pro rok 2024. Představila taktéž novinku letošního ročníku, a to Zvláštní ocenění Kateřiny Fialkové. Tímto oceněním chce asociace navázat na odkaz Kateřiny Fialkové, významné české diplomatky, a ocenit zaměstnance veřejné sféry za zásluhy implementace v oblasti SDGs. Ocenění se snaží poukázat na příklady dobré praxe a motivovat tak další úředníky. Ocenění proběhne prostřednictvím nominace, nominovat může kdokoliv zvenčí prostřednictvím [formuláře](#), vítěze následně vybere odborná porota. Proběhlo představení jednotlivých členů poroty. Závěrem poprosila o šíření informací o tomto novém ocenění, aby se o něm dozvěděl co nejširší okruh lidí a nominace tak byly co nejširší.

Debata

Ludvík Eger (MZV) zopakoval prosbu o sdílení informace o novém ocenění a o nominace na toto ocenění.

Anna Pasková (MŽP) poděkovala Asociaci za pořádání Cen SDGs, které fungují jako důležitá osvěta a popularizace SDGs.

Pavel Viček (ČMKOS) poznamenal, že ocenění má být předáno v říjnu a nominace se uzavírají již na konci dubna, bylo by tak vhodné prodloužit lhůtu na nominace, aby se informace podařilo více šířit prostřednictvím newsletterů apod.

Julie Borovcová (ASO) dodala, že prodloužení doby pro nominace bude zváženo.

K bodu programu č. 7: Výsledky konference V4+ o životním prostředí a zdraví ve střední a východní Evropě

Jana Klánová (MU Brno) představila ve svém příspěvku výsledky konference V4+ o životním prostředí a zdraví ve střední a východní Evropě, konané v březnu 2024 v Brně. Na úvod seznámila přítomné s fungováním centra. Centrum se zabývá dopady chemického znečištění na zdraví lidí. Snaží se o propojení tří environmentálních rizik a popis jejich interakce s chemickými látkami a dopadů na zdraví.

Dále přiblížila obsah a výsledky dvoudenní konference V4+. Konference vznikla vzhledem k tomu, že ČR předsedá momentálně V4 s cílem zaměřit se na celou střední Evropu. První den proběhla vědecká konference. Výstupem této konference byla prezentace na schůzce ministrů ŽP středoevropských zemí.

Jedním ze závěrů byla identifikace několika problémů spojených s tématy udržitelnosti a zdraví. Výstupy poukazují na to, že viditelnost otázek souvisejících s ŽP a zdravím v CEE je malá, stejně tak spolupráce mezi zeměmi CEE je slabá a pokud jde o témata udržitelnosti a dopadů na zdraví, chybí provázanost oblastí ŽP a zdraví, tak že i komunikace těchto témat směrem k veřejnosti je velmi špatná.

Byl kladen důraz na sdělení, že je třeba obnovit důvěru ve vědu u veřejnosti a najít hranici mezi vědou a politikou. Zároveň je nutné posílit spolupráci v oblasti ŽP a zdraví a rozšířit tuto oblast i na socioekonomickou oblast. Řešil se problém slabých výzkumných infrastruktur a nutnost jejich posílení. Velký důraz na sdělení dat mezi resorty a aby se odborné podklady a data dostávaly na stůl při politickém rozhodování. Pro větší viditelnost témat UR a zdraví je třeba vybrat nějaký konkrétní příklad, prostřednictvím kterého bude možné tato témata lépe prezentovat veřejnosti. Jako možné téma bylo navrženo zaměřit se na děti a budoucí generace, kdy může jít o průřezové téma, které může u veřejnosti rezonovat.

Petr Holub (MŽP) představil znění Usnesení č. 4. Vyzval k případným námětům na úpravu usnesení. Žádná návrh na úpravu nezazněl. Přistupuje k hlasování o usnesení č. 4.

Rada vlády

bere na vědomí informaci o závěrech konference V4+ na vysoké úrovni o životním prostředí a zdraví ve střední a východní Evropě

a

doporučuje ministromi životního prostředí předložit závěry konference pro informaci na jednání vlády ČR.

Výsledky hlasování: pro 28, proti 0, 0 se zdrželo.

K bodu programu č. 8: Schválení Výroční zprávy RVUR 2023

Lucie Sršňová (MŽP) informovala přítomné, že Výroční zpráva RVUR za rok 2023 byla zaslána účastníkům již před dnešním setkáním. Uvedla, že nyní je prostor k případným změnám.

Nebyly navrženy žádné úpravy.

Bylo přečteno usnesení č. 5.

Rada vlády

schvaluje Výroční zprávu Rady vlády pro udržitelný rozvoj 2023

a

ukládá sekretariátu Rady ji uveřejnit na webových stránkách www.cr2030.cz.

Výsledky hlasování: pro 28, proti 0, 0 se zdrželo.

K bodu programu č. 9: Různé

K bodu č. 9 se na jednání připojil VŘS David Prušvic (MF).

David Prušvic (MF) představil novou podobu evropského semestru.

V blízké době se očekává platnost tří nových předpisů, které nahradí každoroční reportování v podobě konvergenčních programů a plánů reforem. ČR bude do 20. září 2024 předkládat nový plán s názvem Střednědobý fiskálně-strukturální plán (SFSP). Jedná se o kombinaci stávajících dokumentů s obdobnou funkcí. Bude zaměřen na střednědobý horizont. Cílem je, aby plány přesahovaly horizont stávající vlády. Nová vláda smí do plánu vstupovat a upravovat jej po informování Evropské komise. Přesná vodítka pro SFSP má Evropská komise zveřejnit do 21. 6. 2024.

Složky SFSP by měly naplňovat principy spravedlivé transformace, digitální tranzice, cíle v oblasti sociální a ekonomické odolnosti, v bezpečnosti zajištění energetické dodávky, obrany apod. Součástí by měla být reakce na makroekonomické výkyvy.

EK bude každoročně dohlížet na plnění plánu a bude kontrolovat jednotlivé státy, zda se plánu drží.

Letošní rok je specifický, neboť již naposledy budeme pracovat dle stávajícího evropského semestru. Do 20. září však máme také povinnost předložit nový plán, který by měl platit 4 roky v případě ČR. Nová vláda však bude moci závazky pozměnit. Nutné je však opět avizovat Komisi o plánovaných úpravách. Termín pro předložení je vždy 30. dubna.

Václav Klusák (ÚV) doplnil, že evropský semestr nemizí, dále bude fungovat na jednoletém cyklu, mění se však jeho klíčový dokument. Místo programu reforem a konvergenčního programu vzniká SFSP.

Bude dostupný návrh určitých vodítek pro tvorbu těchto plánů. Finální pokyny k přípravě plánů však budou obdrženy v závěru června.

Debata

Pavína Žáková (ÚV) vyjádřila obavu z krátkého času mezi obdržením pokynů a nutností odevzdání plánu. Při prvním zpracování plánu se proces často prodlužuje a dochází k nesrovnalostem.

Dále položila dotaz, zdali se počítá s kapitolou či přílohou týkající se naplňování SDGs v rámci SFSP.

David Prušvic (MF) odpověděl na první podnět tím, že existuje možnost komunikovat během přípravy plánů jednotlivé detaily s Evropskou komisí. Na základě žádosti je možné s EK sjednat

prodloužení termínu. EK již zjišťovala, které země se kdy chystají plán odevzdávat, aby si zajistila dostatečné rozložení kapacit pro poskytnutí podpory. Domnívá se, že termín je splnitelný, pokud se na vládní úrovni podaří projednat relevantní dokumenty. Navrhuje za MF minimalistické pojetí prvního plánu a sledování situace v oblasti dalších nutných reforem a dodatečných úprav do budoucna.

Dále zmínil, že příloha k SDGs je možná, ale plány budou diskutovány mezi ministry financí, proto je důležité zaměření plánu striktně fiskálně. Nelze zaručit adekvátní diskuzi i nad sociálními tématy apod.

Luděk Sosna (MD) se dotázal, jak MF předpokládá provázání SFSP se státním rozpočtem.

David Prušvic (MF) vysvětlil, že plán by měl mít přednost před státním rozpočtem, neboť bude určovat fiskální rámec, z něhož se každý rok bude odvozovat podoba státního rozpočtu. Plán je více svazující pro takové země, které mají problém s fiskální disciplínou. V takovém případě evropské instituce nastavují přísnější kontrolní kritéria. Pokud země nemá závažné fiskální potíže, proces je snazší.

Doplnil také, že smyslem plánu je to, aby byly ponechány automatické stabilizátory a jejich působení. Příjmy jsou obecně více svázané s hospodářským cyklem a dají se méně plánovat než výdaje.

Jiří Dlouhý (STUŽ) vyjádřil obavu, že pokud o SFSP budou rozhodovat ministři financí a dokument bude nadřazen státnímu rozpočtu, SDGs nebudou mít žádný prostor. Domnívá se, že za RVUR by mělo být doporučeno, aby kritéria udržitelnosti (SDGs) byly silně brány v potaz při tvorbě strukturálního plánu. Navrhuje usnesení na tomto návrhu.

David Prušvic (MF) upřesnil, že v původním výroku nezamýšlel, že by se SDGs neměly vůbec řešit, ale že se nejedná o dokument, kde by SDGs měly být nosným prvkem. Domnívá se, že SDGs jako takové mají svůj smysl a je důležité je promítnout do řady aspektů, nicméně fiskální plány mají řešit čistě fiskální složku. Opětovně zdůraznil, že na půdě EU budou SFSP řešit ministři financí, kteří nejsou odborníci v oblasti SDGs, a nebude se tak jednat o relevantní platformu. Znovu požádal o zachování co největší stručnosti první verze SFSP.

Anna Pasková (MŽP) poděkovala za příspěvek. Potvrdila, že by bylo vhodné se k tomuto bodu vrátit ještě jednou při příštích jednání RVUR. Uvedla, že doposud nemáme jasné pokyny, jak má plán vypadat. Současně již ale víme, že SFPS by měly hovořit o tom, jak reformy přispívají k jednotlivým aktuálním evropským iniciativám. Vnímá, že tento materiál je primárně určen pro ministry financí, nicméně dlouho se pracovalo na „ozelenění“ evropského semestru a na propování dalších důležitých témat do rozpočtování. Navrhla tak se k tématu vrátit na červnovém jednání RVUR.

Petr Holub (MŽP) zmínil, že mu návrh přijde smysluplný a potvrzuje návrat k tématu na dalším jednání RVUR.

David Prušvic (MF) souhlasil a navrhl termín dalšího jednání na konec června, neboť se bude muset vyčkat na zaslání guidelines k SFSP od EK.

Petr Holub (MŽP) poděkoval všem za účast a uzavírá jednání. Předestřel, že příští jednání bude sjednáno na konec června. Kromě bodu k SFSP bude prodiskutován další postup projektu Koherence politik pro UR a 3. VNR.

Přílohy zápisu

Souhrnná prezentace ze 45. jednání RVUR.

V Praze dne 30. 4. 2024

Zapsali:

Lucie Svobodová, Filip Peloušek, Nela Řiháčková - oddělení udržitelného rozvoje

Schválily:

Lucie Sršňová, tajemnice Rady vlády pro udržitelný rozvoj

Anna Pasková, ředitelka odboru politiky životního prostředí a udržitelného rozvoje